

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР,

МАРУСЯ НИКОВА

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
УЧИЛИЩЕ ОТ**

УЧЕНИЦИ

НА 7.СУ "СВ.СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ"

УЧЕБНА 2021/ 2022ГОДИНА

приета на ПС с протокол №01/06.10.2021г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище от ученици на 7.СУ "Св. Седмочисленици" е разработена в съответствие с рамкови национални и европейски документи, както и определените приоритети за развитие в сферата на средното образование в ЗПУО.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсирание на отпадането и преждевременното напускане на училище на основание целите на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 год.

С дейностите си програмата е ориентирана не само към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Националната стратегията, но и целите на Европейската стратегия „Европа 2020“, в която една от водещите цели на образователните политики е намаляване дела на преждеременно напусналите училище под 10% в страните от ЕС.

Програмата е ориентирана най-вече към реализиране на политики и мерки на ниво училище, като целта е делът на учениците напуснали училището да бъде сведен под 11%, която цел /№4/ се поставя и от Националната програма за реформи в образованието /2012–2020г./.

Не на последно място програмата има за цел да съдейства за свеждане до минимум последствията от пандемията COVID–19 върху децата/учениците, които вече две години са принудени да живеят и да се обучават в необичайна среда, вследствие на противоепидемичните мерки, които бяха въведени в България.

Въпреки, че в хода на пандемията учебната година не бе преустановена, в продължение на месеци децата/учениците бяха принудени да се обучават от разстояние в електронна среда, затворени в домовете си, изолирани от връстниците си, лишени от обичайното си ежедневие, изпълнено с любими дейности, игри, спорт занимания по интереси.

Здравните експерти на ООН и Световната здравна организация /СЗО/ алармираха за негативните последствия на пандемията върху психичното здраве на милиони хора по света. Психичното здраве и благополучието на цели общества бяха и продължават да са силно засегнати от пандемичната криза. Психолозите отбелязват и повишена тревожност и депресия дори сред децата, както и констатираха сериозни пропуски в знанията им в условията на обучение по време на пандемия. Вследствие на продължителната изолация в домовете си, както и несвойствените за тях условия на онлайн обучението много деца/ученици са загубили мотивация за учене и отказват да се върнат в училище.

Програмата представя:

- ✓ рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в 7.СУ "Св. Седмочисленици";
- ✓ дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици с цел промяна в нагласите и повишаване мотивацията на учениците за учене, най-вече вследствие на промяната на условията на живот и обучение, провокирани от пандемията COVID-19;

- ✓ усъвършенстване на екипната работа на всички участници в образователния процес с цел подкрепа на личностното развитие на учениците, възстановяване на мотивация за учене, както и емоционални травми, вследствие на пандемията;
- ✓ мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище или преместване в друго училище, поради несправяне с образователните цели;
- ✓ предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване;
- ✓ повишаване квалификацията на учителите, респективно умението им за разбиране особеностите в психиката и поведението на съвременното поколение, както и умението за общуване с деца и ученици, отчитайки индивидуалните им особености и спецификата на начина им на живот;
- ✓ превръщане на училището в защитена територия, без насилие, благодарение работата по програма „Стъпки заедно” на УНИЦЕФ, подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни дейности по интереси, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, Годишният план на училището и Планът за квалификация на педагогическите кадри;
- ✓ обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни, както и заемстване на такива от други образователни институции, работещи по иновативни програми, в това число програмата „Стъпки заедно”, програмите на НЦП на ПЗ - „Кодово име „Живот” и „Връстници помагат на връстници”;
- ✓ система за контрол и своевременна информация за проблеми в успеваемостта на учениците, на учениците в риск, ученици – жертви на насилие и тормоз, учениците с проблеми във взаимоотношенията в училищната общност, за движението на учениците, както и проучване на мотивите за преместване в друго училище;

Основни цели на програмата:

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на деца и ученици от идентифицираните рискови групи в училище;
2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО и ДЗИ и осигуряване на приобщаваща образователна среда и подкрепа на личностното развитие на всяко дете и ученик в 7. СУ ”Св. Седмочисленици”.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

7. СУ „Св. Седмочисленици” може да бъде определено като голяма училище, благодарение на непрекъснато нарастване броя на учениците през последните 6 години, който по-последни данни нараства съществено с всяка учебна година. /Вж. таблица № 1/

Брой на учениците и брой на паралелките в 7.СУ ”Св. Седмочисленици” през последните 5 години:

Таблица № 1

Показатели:	Учебна година:	

Общо паралелки и ученици/по етапи/:	2016/ 2017г.	2017/ 2018г.	2018/ 2019г.	2019/ 2020г.	2020/ 2021г.	2021/ 2022г.
Брой паралелки – общо и промени в сравнение с предходната учебна година-възходящ и низходящ ред:	49	51	53	55	56	55
• ПГ	2	2	2	2	2	2
• Групи ЦДО	10	15	15	15	14	14
• Класове	47	49	51	53	54	53
Брой ученици	1092	1142	1228	1288	1315	1330

От данните в таблицата се наблюдава една трайна положителна тенденция на ежегодно нарастване броя на учениците в 7.СУ "Св. Седмочисленици", въпреки демографската криза в страната, следвана от недостиг на ученици за много столични училища. Този растеж се наблюдава през последните години, средно между 40-50 ученици на година /вж. таблица № 1/, и определено е следствие на утвърждаване на 7.СУ "Св. Седмочисленици" сред столичната общественост като училище, осигуряващо съвременно качество на образованието за всички възрастови групи на младото поколение.

Трябва да се отбележи факта, че най-голямо увеличение на броя на учениците в училището се наблюдава при учениците от прогимназиален етап /през последната уч. година с 50 ученици/, което не е случаен факт. От години училището работи по реализацията на стратегията си, в която е заложено балансиране на броя на учениците в трите етапа на основното и средното образование. Усилията през последните години бяха насочени към трайно утвърждаване на начален етап, което осигури минимума от 3/4 паралелки във всеки клас. Целта на тези усилия бе осигуряване на ученици за прогимназиален етап, също не по-малко от 4 паралелки за клас.

Поставените цели вече са изпълнени, дори и преизпълнени. Училището вече си осигури и по 4 паралелки за всеки клас на прогимназиален етап, като по този начин постигна ефективния максимум за ученици в основна степен.

Трябва да се отбележи, че увеличаването на количествения състав на учениците, не бе възможно без повишаване качеството на образователните услуги, осигурявани от училището. Практиката показва, че в последните години именно при децата от начален и прогимназиален етап родители са особено взискателни при избор на училище. Предпочитанията на родителите да доверят образованието на децата си на 7.СУ "Св. Седмочисленици" е красноречиво доказателство за постигнатите резултати в качеството на образованието, предлагано от училището, но и своеобразна оценка за професионализма на педагогическата колегия.

Постигнатите резултати от Ръководството и педагогическата колегия, макар и да носят известно успокоение за бъдещето на училището, са и мотив за продължаване усилията по решаване на съществуващите проблеми, съпътстващи съвременното образование, както и непрекъснато повишаване качеството на предлаганите образователни услуги в училището.

По отношение на гимназиален етап училището има утвърдени традиции повече от век! В своята значима история училището е приемник на Първа софийска девическа гимназия и се ползва с висок престиж сред столичната общественост - на училище, винаги предлагащо качество и добри традиции на образование за младото поколение, което е основание за постоянния интерес.

През последните години се наблюдава тревожна тенденция, макар и слабо проявена, а именно - преместване на макар и малко на брой ученици от последните класове на

гимназиален етап в други училища, с цел по лесно дипломиране. Върху това явление влияят много обективни и субективни фактори, но въпреки това училището е заинтересовано да анализира причините и да сведе до минимум броя на напускащите училището гимназисти.

За съжаление се констатира, че част от учениците, които напускат училището, предпочитат да продължат образованието си в училища с далеч по-нисък образователен статут, на база рейтинг на МОН, и то най-вече в последните класове на гимназиален етап, в които не се препоръчва преместване, поради сериозно различие в учебните планове. Дори рискът от полагане на приравнителни изпити не спира някои ученици в желанието им да се преместят в друго училище за по-лесно дипломиране.

Положителен момент в този акт е, че учениците не отпадат, а посочват, че търсят по-лесен начин да завършат средното си образование.

От направените собствени проучвания и анализи на причините за поставения проблем се направиха някои изводи, а именно:

- Липсата на единни ясни и точни критерии за оценка на качеството на образованието, осъществявано в различните училища, както и различните критерии за оценка на постиженията на учениците, явно е причината училищата да се категоризират на лесни и трудни за завършване. Този факт се посочва като една от основните причини част от учениците да се преместват в училища, с цел лесно и безпроблемно завършване на образованието им, което определено рефлектира и върху слабите резултати на ДЗИ;

- Слаба заинтересованост на родителите за образованието на децата им, или безпомощност по отношение възможностите им да влияят върху решенията на децата си;

- Липсата на достатъчно ефективна комуникация между участниците в училищната общност, най-вече в диадата учител - родител;

- Незаинтересованост и ниска мотивация по отношение на образованието при част от учениците, поради по-лесен достъп до ВУЗ.

Направеният анализ на обективните данни, макар и кратък е достатъчно основание за необходимостта от разработването и реализирането на настоящата училищна програма за превенция на отпадането на ученици от училище, в частност програмата трябва да съдейства за намаляване на броя на учениците, които напускат 7. СУ "Св. Седмочисленици" през годините, особено в гимназиален етап.

За ефективното прилагане на програмата е необходимо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и тези, склонни да напуснат училището, с оглед предлагането на превантивни мерки и осигуряване на подкрепяща среда, насочени най-вече към тези групи ученици.

Основни причини за напускане на училище:

Няколко са причините, водещи до отпадането на ученици от училище. Тези причини обуславят и рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане. Най-често срещани са:

- икономически - затруднен достъп до образование, поради ниски социални доходи, разход на време за придвижване, заминаване на семействата в чужбина;

- семейни – липса на нормални условия за живот и грижи от страна на родители;

- здравословни;

- обучителни трудности: нежелание за учене, ниска мотивация, слаб успех, голям брой отсъствия, лоша дисциплина и др.;

- конфликти със съученици, учители, липса на приятели и благоприятна среда, формираща положително отношение към училищната общност.

III. Настоящата Програма се реализира в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на 7. СУ "Св. Седмочисленици чрез:

- анализ на причините, водещи до отпадане от училище, от образователната система или напускане на училището по обективни или субективни причини;
- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното отпадане или напускане на училището с оглед ограничаване на последиците от тях;
- реализиране на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори водещи до отпадане или напускане на училището;

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на училище чрез:

- политики и мерки за реализиране на приобщаващо образование и подкрепа личностното развитие на учениците;
- повишаване участието и ангажираността на родителите, основно в екипите за личностна подкрепа, Обществен съвет, Училищно настоятелство;
- утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество;
- кариерно ориентиране и консултиране.

3. Компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на училище с политики и мерки:

- Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждеременно напусналите я ученици;
- Завръщане на преждеременно напусналите училище към формалната система на образование и обучение чрез използването на различни форми на обучение: самостоятелна, индивидуална, ОРЕС;
- Популяризиране на съвременни възможностите за учене в клубове, библиотеки, читалища, младежки информационно-консултантски центрове, образователни сайтове;
- Създаване на възможности за самостоятелно учене с цел признаване на резултати;
- Кариерното ориентиране и консултиране на ученика и семейството му, с цел оказване на съдействие за информиран избор на образователен и професионален път и въздействие върху мотивация за оставане в училище и придобиване на образователна степен.

IV. МЕХАНИЗЪМ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ ЗА УЧ.2021/2022г.:

<i>Мерки за реализиране на политиките:</i>	<i>Отговорник:</i>	<i>Срок за изпълнение:</i>	<i>Индикатори:</i>
1.МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО			
1.1.Изграждане на позитивен организационен климат – създаване условия за сътрудничество,			
ефективни отношения между всички в образователния процес			

1.1.1.Превенция на преждевременно напускане на училището и преместване- мерки, политики			
1.1.1.1. Работа за превенция на отпадането на учениците от училище – план на класния ръководител и дейности в класа /проведени разговори за проблемите в уч. процес, ролята и възможностите на образованието за младите хора в съвременния свят, своевременно запознаване с проблемите на учениците/.	Кл. ръководители; Психолог; ПдС:	Целогодишно	бр.отсъствия; бр. слаби оценки и причините за тях- проведени срещи- разговори с ученици и родители бр. преместени-мотиви, анализ;
1.1.1.2. Проверка на ел. дневници на паралелките, за системна регистрация на отсъствията и оценките на учениците, както и отразяването в ел. дневник. Отразяване на проведените превантивни дейности в ел. дневник;	Зам.-директор по УД	Целогодишно	констативни протоколи от проверките, анализи и доклади до директор;
1.1.1.3. Работа на кл. ръководител в съответствие с принципа на позитивната дисциплина, гарантиращ изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможности, чрез разнообразни форми и методи, за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите членове на общността; Прилагане на механизмите на работилниците от програма ”Стъпки заедно” на УНИЦЕФ;	Кл. ръководител с съдействие на родители, класа, ПдС/психолог, зам.-директор по УД	Целогодишно	бр. проведени срещи разговори, наблюдение върху ученика и проследяване на поведението му, след проведените разговори
1.1.1.4. Класният ръководител редовно предоставя информация на родителите и ресорен зам.-директор за ученици в риск за отпадане: - ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия. Изготвяне на мерки за подкрепа от кл. р- ли, съвместно с ЕЛП и родител;	Кл. ръководител; Психолог; ПдС; Родител;	15.12. 2021г. 30.03. 2022г.	доклад-анализ за застрашени от отпадане ученици, поради слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия с предложения за подкрепа от кл.ръководител:: – предложения за подкрепа,
1.1.1.5. Изготвяне на регистър/списък на ученици, застрашени от отпадане и мерки за личностна подкрепа. При необходимост изготвяне на индивидуален план за личностна подкрепа ПЛП;	Кл. ръководители ПдС Психолог Родител	15.12. 2021г. 30.03. 2022г.	доклади на кл. ръководители; протоколи от работни срещи и консултации; училищен регистър на ученици в риск за отпадане;
1.1.1.6. Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици; Реализиране дейности с учениците по програми: „Стъпки заедно” на УНИЦЕФ;„Кодово име „Живот” и „Връстници помагат на връстници” - НЦПЗ	Зам.-директор, Гл. учители, Зав. МО, Кл. ръководители, Учители, Ментори.	Целогодишно	брой ученици, застрашени от отпадане, включени в реализираните в училище програми за превенция;
1.1.1.7. Дейности за подкрепа, реализирани от педагогическия съветник и психолози в училището, във връзка с превенция на отпадането на учениците от училище /допълнителна работа с ученици с проблемно поведение; осъществяване на консултации на ученици и родители, създаване на ЕЛП/.	ПдС Психолози	Целогодишно	индивидуални и групови консултации с ученици, учители и родители-отразени в протоколи/регистър
1.1.1.8. Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности по интереси на учениците в областите: наука, изкуство и спорт. За целта осигуряване на специалисти/експерти, чрез договори с външни изпълнители; Разработване на проекти и включване в национални програми на МОН, осигуряващи възможности за реализиране на ИИД за учениците; Организиране на изяви на таланта и уменията на учениците в училище. Участия в фестивали и конкурси;	Зам.-директори, учители; -Гл. учители; Зав. МО; Експерти по договори;	Целогодишно	брой клубове по интереси в училището; брой обхванати ученици в ИИД по интереси; участия на учениците в училищни изяви, както и в фестивали и конкурси за изява на таланта и способностите си;

1.1.1.9. Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици; Участие и реализиране на дейностите по програма „Стъпки заедно” на УНИЦЕФ – за емоционално и социално учене и създаване на сигурна среда без насилие и тормоз за учениците в училище; Програма „Кодово име „Живот” и програма „Връстници помагат на връстници”, инициирани от НЦПЗ –София;	Зам.-директори, Гл. учители, Кл. ръководители, Учители, Психолози, ПдС, Ментори и експерти от нац. програми;	Целогодишно	брой на включените учители и ученици в проекти и програми; провеждане на проучване за отчитане на резултатите от дейностите с учениците по проектите и програмите, реализирани в училище;
1.1.1.10. Повишаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден, чрез повишаване качеството на работа в ЦДО;	Зам.-директор, Кл. ръководители, Учители ЦДО	Целогодишно	брой обхванати ученици към момента;
1.1.1.11. Дейности в училище, свързани със стриктно спазване на противоепидемичните мерки, разписани от министъра на МЗ. Ежедневно проследяване за спазване на противоепидемичните мерки, обгрижването на учениците –грижи за здравето им, контрол върху ежедневно проследяване на здравословното им състояние, осигуряване на медицинско обслужване, осигуряване на закуски, плодове, обедно хранене, учебници, добра материална база, включване в полезни и разнообразни активности и изяви.	Кл. ръководители, Дежурни учители, Зам.-директор по АСД;	Целогодишно	констативни протоколи от реализирани проверки; регистър на ваксинираните учители и случаите на болни от К-19, както и случаите на карантинирани учители и ученици по място и време;
1.1.1.12. Ролята на кариерното ориентиране на учениците – фактор при работа с ученици, застрашени от отпадане, с оглед задържането им в училище, както и бъдещата им успешна реализация.	Кл. ръководители, ПдС/Психолог	ЧК -план	проведени работни срещи дискусии с представители на различни професии/експерти/родители;/ отчети на кл. ръководители;
2. Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на ранното отпадане от училище;			
1.2.1. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на: риск от преждевременно напускане на училище, ученици с обучителни трудности, проблеми във взаимоотношенията в училищната общност	Зам.-директор Гл. учители Зав. МО	Целогодишно	брой обучени учители, преминали през обучителни семинари, с умения за работа с работилниците по програма „Стъпки заедно“, с умения за осъществяване на емоционално и социално учене в клас;
П. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ, обективни и субективни причини: - последствия от пандемията К-19, обучителни проблеми, проблеми с адаптацията и други			
2.1.Мерки за приобщаващо образование, подкрепа на личностното развитие и повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността. Провеждане на експертиза за определяне на вида подкрепа: обща, допълнителна;	Зам.-директори по УД; Училищни психолози; ПдС	Целогодишно	Изготвен регистър за учениците получили подкрепа, характерът на подкрепата, изготвени ПЛП, консултации с родители, учители и ученици. Съдействие от експерти от РЦППП.
2.1.1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на всеки ученик	Зам.-директор-по УД ЕПППО и ЕПЛР	Целогодишно	работни съвещания на учителите и педагогическите специалисти по класове, изготвяне на протоколи с

застрашен от отпадане. Препоръки за обща или допълнителна подкрепа за нуждаещите се ученици, сформирани на екипи за индивидуална личностна подкрепа –обща/допълнителна, специализирана. При необходимост сформирани на ЕЛП и ПЛП на нуждаещи се ученици, застрашени от отпадане.			препоръки за сформирани на екипи за индивидуална личностна подкрепа на нуждаещите се ученици – в риск, отпадане, СОП и други нуждаещите се ученици в риск;
2.1.2..Дейност на Екипите за обща или допълнителна подкрепа на учениците, застрашени от отпадане, поради обучителни трудности/проблемно поведение, липса на мотивация; проблеми в общуването със съученици и учители, други;	Психолози, ПдС; ЕЛП	Целогодишно	протоколи с препоръки за: консултации по уч. предмети; консултации с ПдС/психолог, занимания по интереси, др.; дейности за приобщаване към училищната среда;
2.1.3. Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ в сътрудничество с уч. ръководство, обществени съвети, УН, Екипи за личностно развитие, кл. ръководители, учители. Провеждане обучения на учителите от Асоциация родители/АР/ за подобряване на взаимоотношенията и взаимодействието с родителите;	Зам-директори, Учители, Асоциация родители;	Целогодишно	брой на родителите, включени в инициативи за сътрудничество, проучване на родителското мнение за усъвършенстване формите за сътрудничество с училищната общност; съвместни дейности с АР;
2.1.4. Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи и усъвършенстване на общуването между всички участници в училищната общност; Обсъждане на новите форми на род. срещи с АР, УН и ОС. Повишаване ефективността от взаимодействието с родителите;	Директор, Зам.-директор-Кл. ръководители, Учители	Целогодишно	работни срещи с АР, УН, ОС – съвместни решения за промяна и усъвършенстване на взаимоотношенията в диадата: родител – учител;
2.1.5. Организиране на периодични срещи-дискусии за родителите по темата за кариерното ориентиране и развитие на учениците от VII – XII клас, с цел превенция на ранно отпадане от у-ще;	УН, ОС, АР, директор, Учители, Психолози, ПдС	Целогодишно	реализиране на обучения чрез подготвени консултанти от УН, АР, експерти от НПО и МОН;
2.1.6.Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и оказване на подкрепа, чрез индивидуалното им консултиране, сформирани на ЕЛП и ПЛП и други;	Кл. ръководители, Учители; Психолози и ПдС;	Целогодишно	брой проведени срещи; годишен план на класа; протоколи от консултации; брой ЕЛП и ПЛП;
2.1.7. Активизиране на ученическото самоуправление - инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици по програми: „Стъпки заедно“ и „Връстници помагат на връстници“;	Зам.-директори, Кл. ръководители, ПдС, Психолози, Координатори по програми Психолог	Целогодишно	избор на УС; план за работа на УС; план-график на дейностите по програмите за подкрепа и превенция, реализирани в училището по инициатива на УНИЦЕФ и ЦПЗ;
2.2. Достъп до качествено образование на деца и ученици със СОП. Своевременно издирване и обследване на деца/ученици нуждаещи се от допълнителна или специализирана подкрепа; Сформирани на ЕЛП и изготвяне на ПЛП. Консултиране на родителите и включването им в дейностите за подкрепа	Зам.-директор Кл. ръководители ЕЛП ПдС, Психолози, Ресурсен учител, Логопед	Целогодишно	брой обследвани деца/ученици нуждаещи се от допълнителна подкрепа от ресурсен учител, психолог и логопед; брой деца/ученици за които е сформирани ЕЛП и е изготвен ПЛП; реализирани консултации с родители и учители за участие в дейностите за допълнителна подкрепа на ЕЛП;
2.2.1. Подобряване квалификацията на учителите и педагогическите специалисти за оказване допълнителна подкрепа на деца/ученици със СОП. Осигуряване на подходяща среда и учебно-технически средства за обучение на деца със СОП. Прилагане на	Учителите, работещи с деца-СОП, Ресурсен учител	Целогодишно	брой деца/ученици получаващи допълнителна подкрепа; брой ЕЛП и ПЛП; брой ученици на ИФО; работни срещи, консултации с

единна методика за оценяване;	ПдС /Психолози		учители и родители, проведени от ЕЛП;
2.2.2. Обучение и консултиране на учителите, с цел разпознаване учениците с обучителни трудности. Провеждане на обучения и консултации с учителите за придобиване умения за работа с ученици/деца със СОП. Диагностика – ТУГ;	Учители, Ресурсен учител, Психолози, ПдС.	Срок: X-XI. 2021г.	брой консултации с учители; обучения проведени с учители за повишаване квалификацията и уменията за разпознаване деца/ученици със СОП и провеждане на обучения с тях;
2.2.3. Осъществена контролна дейност във връзка с дейностите за намаляване на отпадането на учениците от училище – уведомяване на районните кметове за отпадане на ученици от у-ще; Прилагане на санкции, предвидени в ЗПУО за родители, които не осигуряват присъствието на децата им в училище	Директор Зам.-директори, Кл. ръководители, Учители, ПдС, Психолози	Целогодишно	сигнали от учители и кл. ръководители; констативни протоколи; отчетни доклади – срочни и годишни; решения на ПС.
III. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ, УТВЪРДЕНИ ОТ ПС И СЪОБРАЗЕНИ С НОРМАТИВНИТЕ ДОКУМЕНТИ НА МОН	ДИРЕКТОР, ЗАМ.- ДИРЕКТОРИ, ПС	IX –X. 2021г.	Училищен правилник, Програма за превенция на ранното напускане на училище от деца/ученици за уч.2021/2022г.
3.1. Реинтегриране в училище на млади хора под 18 г. отпаднали или напусналите училището; Запознаване с условията и правилата за обучение в училище.	Директор Зам.-директори	Целогодишно	заявления за записване в училище; брой ученици, реинтегрирани в училище;
3.2. Информиране на родители и ученици, напуснали училището, за възможностите за образование и обучение в училището;	Зам.-директори, Учители;	целогодишно	брой ученици, реинтегрирани в образователната система;
3.3.Отчет на изпълнението на програмата, както и за изпълнението на планираните дейности по превенция на отпадането на деца/ученици от училище; Анализ и оценка на резултатите от дейностите по превенция на отпадането на деца/ученици от училище.	Директор, Зам.-директори по УД; Кл.ръководители.	Срок: До 15.09. 2022г	отчети на зам. директори; отчетен доклад на директор за резултатите от реализираните дейности по програмата, измерими с броя на отпадналите или напуснали училището деца/ученици;

Заб. Мерките и политиките, заложи в настоящата програма са прогнозни и могат да бъдат променени и заменени с нови в хода на учебната година, в зависимост от промяна на обективните фактори и обстоятелства, на чието въздействие е подложено изпълнението на програмата. Промяната се утвърждава от директор.